

18. СРЕДНО УЧИЛИЩЕ “УИЛЯМ ГЛАДСТОН”

гр. София – 1303, ул. “Пиротска” № 68, тел. 02/988-03-01; e-mail: info-2204018@edu.mon.bg; info@18su.bg; www.18su.bg

Утвърдил,

Директор:

/РАЛИЦА КИРИЛОВА/

ПРОГРАМА ПО ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

за учебната 2025/2026 година

I. СЪЩНОСТ

Гражданското образование развива критично мислене, аналитични умения и нагласи, стимулира активно участие в училищния и обществен живот.

”Гражданското образование дава на учениците знанията, уменията и ценностите, необходими за активното им ангажиране в обществото ни.” – Андрула Василиу – комисар по въпросите на образованието.

Програмата по ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ обхваща съдържателния потенциал на широк кръг учебни дисциплини, но най-вече се осъществява чрез културно-образователната

област Обществени науки и гражданско образование. Поставените цели и задачи се осъществяват:

- ❖ В час на класа;
- ❖ чрез извънкласни дейности;
- ❖ работа по проекти;
- ❖ работа с педагогическия съветник и психолог

Осъществява се съдействие и помощ от:

- Училищното настоятелство;
- родителите;
- правителствени и неправителствени организации;
- общественици; □ издателства.

Съдържателното ядро е насочено към натрупване на граждански знания, включващи идеи и информация, необходими на всеки човек, за да е ефективен и отговорен гражданин с умения и компетентности за:

- ✓ Вземане на решения;
- ✓ работа в екип;
- ✓ решаване на конфликти и постигане на разбирателство;
- ✓ действия в условия на екстремни ситуации;
- ✓ интеркултурни взаимоотношения;
- ✓ участие със свой принос в граждански инициативи и в училищния живот.

Според Наредба 13 за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование, Институциите стимулират инициативността и участието на учениците във вземането на решения чрез подходящи за възрастта им училищни практики като:

- Училищен ученически съвет и/или други форми на ученическо представителство и самоуправление;

- доброволчески дейности в и извън училище;
- поддържане на училищно интерактивно табло, радиопредавателно устройство, блогове, сайтове и др. с активното участие на учениците и учителите;
- осигуряване на форми и места за изразяване на мнения и предложения по училищния живот от страна на учениците;
- училищни кампании, подкрепящи здравето, толерантността, социалната чувствителност, правата на човека и опазването на околната среда;
- празничен календар;
- екологичен календар с международните дати, свързани с опазването на околната среда;
- развиване на лидерство;
- форми на посредничество, решаване на конфликти, превенция на агресията и насилието;
- разработване на училищни проекти.
- патриотичното възпитание и изграждането на националното самочувствие;
- предприемачеството и управлението на личните финанси;
- безопасността и движението по пътищата;
- защитата при бедствия и аварии;
- превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха;
- превенция и противодействие на корупцията.

II. ЦЕЛИ:

- Натрупване на социални познания и умения за отстояване на правата, изпълнение на задълженията и поемане на отговорности като членове на обществото.

- Изграждане на граждански и обществени добродетели като основни черти на характера на всеки ученик, необходими за съхранението и усъвършенстване на конституционалната демокрация и гражданско общество, за формиране на така необходимите самодисциплина, честност, патриотизъм, толерантност, уважение и зачитане достойнството на всеки човек.

III. ЗАДАЧИ:

1. Изграждане на култура на поведение в ученическата общност и готовност за участие в общоучилищния живот.
2. Подготовка за здравословен начин на живот и изграждане на екологична култура.
3. Свободен и самостоятелен избор на развитие и реализация.
4. Изграждане на национално самочувствие и отговорност у учениците, възпитание в инициативност и подготовка за пълноценен начин на живот.
5. Противодействие срещу агресивността, насилието и обществения нигилизъм, за ред и сигурност в училище.

IV. ДЕЙНОСТИ И МЕРОПРИЯТИЯ:

1. Подкрепа за учениците чрез подходящи за възрастта им демократични практики, като участие в ученическото самоуправление, доброволчески дейности, участие в училищни медии; училищни кампании, подкрепящи здравето, толерантността, социалната чувствителност, правата на човека и опазването на околната среда; форми на посредничество, решаване на конфликти, превенция на деца в риск и отпадане от училище.

Възпитание на отговорност и гражданско поведение чрез:

1. Цялостната учебна, извънкласна и извънучилищна дейност.

Срок: постоянен

Отговорник: всички учители

2. Спазване на Правилника за дейността на 18 СУ "Уилям Гладстон".

Срок: постоянен

Отговорник: всички учители

3. Спазване на Правилника за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в училището.

Срок: постоянен

Отговорник: всички учители

Контрол: Директора

4. Провеждане на часа на класа, съгласно изготвен план с участието на учениците.

Срок: постоянен

Отговорник: класни ръководители

Контрол: Директора

5. "Като дете имам право да знам правата си".

Срок: постоянен

Отговорник: класни ръководители и педагогически съветник

6. Ден на ученическото самоуправление

Срок: март - май 2026 г.

Отговорник: ръководството и педагогически съветник

Възпитаване на национално самочувствие и общочовешки ценности и добродетели и продължаване на националните традиции:

Неизменна част от институционалните политики са определянето на училищни ритуали, сред които и тези, свързани с честването на националния празник, на официалните празници, на дните на национални герои и будители, на празника на патрона на училището; училищен химн, възпитаването в трайни навици за отдаване на почит и израз на националното самосъзнание чрез изслушване на националния химн в тържествени за училището моменти и поставяне на националния флаг на фасадата на училището.

1. Да се честват всички национални и училищни празници.

Срок: съгласно Годишен план на училището

Отговорник: всички учители и библиотекар

2. Да се спазват задължителните символи на българското училище – Национално знаме, Държавен химн, Училищно знаме, Училищен химн.

Срок: през учебната 2025/2026 година

Контрол: Директора

3. Да се поддържа традицията на сътрудничество с основните социални фактори – семейство, културни институции, сдружения, фондации и други институции и организации, имащи отношение към възпитанието на подрастващите.

Срок: постоянен

Отговорник: класни ръководители, учители

Здравно образование и екологично възпитание на учениците

Екологичното образование е насочено към формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.

1. В планове на часа на класа да се включат теми, свързани със здравното и екологично обучение и възпитание.

Срок: съгласно план на класния ръководител

Отговорник: класни ръководители и медицинско лице

2. Да се провеждат беседи с учениците, съвместно с медицинско лице.

Срок: през учебната 2025/2026 година

Отговорник: класни ръководители

3. Да се изготви план на комисията по туризъм и спортно-състезателен календар.

Срок: септември 2025 г.

Отговорник: комисия по туризъм и учители по ФВС

4. Да се проведат туристически излети и екскурзии по предварителен план. Отбелязване Денят на Земята – 22 април 2026 г. чрез различни екоинициативи.

Срок: съгласно план на класни ръководители

Отговорник: класни ръководители

5. Провеждане на Ден на спорта в училище, посветен на насърчаването на физическата активност сред учениците, като се залага на елемента на забавлението и се изпробват нови видове физическа активност и спорт, за да се повиши усещането за „принадлежност към училището“ за всеки участник.

Отговорник: учители по ФВС и класни ръководители

6. Провеждане Ден на природолюбие под надслов „История сред природата“.

Срок: 14 октомври 2025 г.

Отговорник: класни ръководители

За стимулиране на творческата активност на учениците и развитие на техните интереси и възможности:

1. Участие в регионални и национални конкурси.

Срок: по график

Отговорник: учители по ИИ, класни ръководители

2. Участие в олимпиади и състезания по български език и литература, чужд език, математика, информационни технологии, история, география, физика, химия, биология.

Срок: съгласно графика на РУО

Отговорник: учители

3. Участие в училищни клубове чрез занимания по интереси, организирани в разнообразни тематични направления.

Срок: учебната 2025/2026 година

Отговорник: Комисия по извънкласни дейности

4. Да се разработят проекти, инициирани от учители, ученици, педагогически съветник по отделни проблеми на гражданското образование. Целта на проектите да бъде практическо извеждане на социални и възпитателни проблеми, характерни за училището и региона, които да дават възможност за участие на учениците в конкретни дейности, съобразно потребностите и интересите им.

Срок:

постоянен

Отговорник: председател на комисия по ГО, учителите

Възпитаване на учениците в общочовешки добродетели и национални традиции и ценности:

1. Да се проведат беседи в часа на класа, свързани с честването на по-важните национални празници и обичаи.

Срок: съгласно план на класният ръководител

Отговорник: класни ръководители

2. Работа по теми от методика „Деца, родители и учители срещу езика на омразата”

Срок: през учебната 2025/2026 година

Отговорник: учители в начален етап

3. Провеждане дискусия по темата „Добрите обноски – вълшебен ключ към общуването”

Срок: съгласно план на класният ръководител

Отговорник: класни ръководители начален етап

5. Провеждане „Седмица на бащата”

Срок: ноември 2025 г.

Отговорник: педагогически съветник и учители

18 СУ „Уилям Гладстон” анализира потребностите и определя своите приоритети, свързани с гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование, които са част от стратегията на институцията по чл. 263, ал. 1, т. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование.

РАМКОВИ ИЗИСКВАНИЯ ПРИ ОРГАНИЗИРАНЕ НА ЧАСА НА КЛАСА

	Клас											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	Клас											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Толерантност и интеркултурен диалог	1	1	1	1	2	2	2	1	1	1	1	1
Финансова и правна грамотност, вкл. и „Моето първо работно място“								2	2	2	2	12
Военно обучение и защита на родината										5	5	
Безопасност на движението по пътищата	9	6	6	6	5	5	5	4	4	4	1	1
Защита на населението при бедствия и аварии и катастрофи; оказване на първа помощ	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	3	3
Превенция на насилието, справяне с гнева и с агресията; мирно решаване на конфликти	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха; киберзащита	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Кариерно ориентиране				1			1			1		
Превенция и противодействие на корупцията					1	1	1	2	2	2	2	2
Електронно управление и медийна грамотност				1	1	1	1		1	1	4	
ОБЩО	20	17	17	19	22	22	23	22	23	29	26	27